

[Arentoft]

slå finansministeren at bruge det samme udtryk, som Holberg bruger i »Den politiske Kandestøber«, og sige til parterne: »Gå hen og forlig eder, I skabhalse!«

Finansministeren (Heinesen):

Jeg skal først takke for den meget brede tilslutning til de synspunkter, der er indeholdt i min redegørelse, som er kommet til udtryk i de fleste ordføreres taler.

Hr. Bernhard Baunsgaard startede med at understrege, at der ikke er dårlige vilkår for offentligt ansattes ytringsfrihed her i landet sammenholdt med, hvordan forholdene er i andre lande. Det tror jeg er en både rigtig og nyttig konstatering, og jeg er altså enig i den. Jeg er også enig i, at vi ikke skal stille os tilfredse hermed, men hele tiden være opmærksomme på, om vi er kommet så langt, som det nu er praktisk gørligt. Det er også baggrunden for regeringens ønske om at få udarbejdet et responsum på dette område.

Hr. Bernhard Baunsgaard gjorde dernæst nogle bemærkninger om den loyalitetsbegrundede forpligtelse til at udvise en vis tilbageholdenhed med hensyn til at offentliggøre personlige synspunkter om verserende sager inden for ens tjenstlige område, og hr. Bernhard Baunsgaard citerede i den forbindelse dels hr. Poul Andersen, dels hr. Bent Nyløkke Jørgensen. Jeg kunne også godt have lyst til i denne forbindelse at citere en udtalelse fra hr. Poul Andersen fra afhandlingen »Grundtvig som rigsdagsmand og andre afhandlinger« udkommet i 1940, hvor Poul Andersen på side 114 siger:

»Den offentlige politiske og saglige meningsudveksling er eller skulle være et af demokratiets hovedfortrin. I denne kamp kan ministeren ikke forlange tilslutning fra de omhandlede tjenestemænds side, og han bør frabede sig sådan tilslutning, hvis den tilbydes eller ydes. Men han må på den anden side kunne forlange medarbejdere, der ikke med deres særlige autoritet og indsigt svækker ministerens stilling i kampen. Det ville næppe være heldigt for opretholdelsen af den videre udvikling af de demokratiske styreformers, om en departementschef, dagen efter at hans minister har fremsat et lovforslag i rigsdagen, tillod sig offentligt at underkaste lovforslaget en sønderlemmende kritik.

Lige så uheldigt ville det for øvrigt være, hvis han giver sig til at hæve det til skyerne.«

Jeg synes, dette synspunkt skal med ind i billedet. Det er samtidig delvis et svar til hr. Wilhelm, som jeg skal vende tilbage til i anden forbindelse.

Jeg ville også godt om samme sag citere, hvad Bent Nyløkke Jørgensen siger i Danske Kommuner, nr. 26, 1978, på side 4:

»Den lille gruppe af tjenestemænd, der er meget tæt på de politiske beslutningsprocesser, har ikke mindre ytringsfrihed, men de må gøre sig klart, at såfremt de ønsker at gå til den yderste grænse for denne frihed, så kan det være vanskeligt foreneligt med deres stilling.«

Det er et synspunkt, jeg også er enig i, som jeg også synes skal med i billedet, og som jeg gav udtryk for i mit første oplæg.

Hr. Bernhard Baunsgaard sagde, at jeg ikke gik så langt, som han havde kunnet ønske det. Men jeg noterede samtidig, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke gav konkrete anvisninger på, hvor man kunne gå videre end det, der er indeholdt i de retsregler og i den tradition, som jeg har redegjort for.

Hr. Thorndahl fremkom med nogle helt generelle og udokumenterede påstande om offentligt ansattes politiske manipulation for at få deres politiske synspunkter igennem over for politiske organer, over for politiske fora. Jeg kan helt afvise disse betragtninger fra hr. Thorndahls side. Men jeg må sige, at det var ikke uden ironi – jeg havde nær sagt komik, den var formentlig ufrivillig – når hr. Thorndahl derefter kastede sig ud i et ganske gevaldigt defensorat for en fuldmægtig i administrationsdepartementet. Hr. Thorndahl påstod, at flytningen af denne medarbejder i administrationsdepartementet var politisk motiveret og udtryk for en krænkelse af ytringsfriheden. Jeg kan afvise begge disse påstande, ligesom jeg kan afvise hr. Wilhelm's påstand om, at den pågældende medarbejder skulle være blevet forflyttet på grund af sine synspunkter og ud fra et ønske om at beskytte magthaverne. Flytningen af den pågældende medarbejder har, som jeg tidligere har oplyst over for folketinget, sin baggrund i en vurdering af den pågældendes samarbejdsform, af hans faglige indsats og af hans fremtidige samarbejdsmuligheder såvel i forhold til andre myndigheder som i forhold til kontorets daglige leder, og det vil ikke være